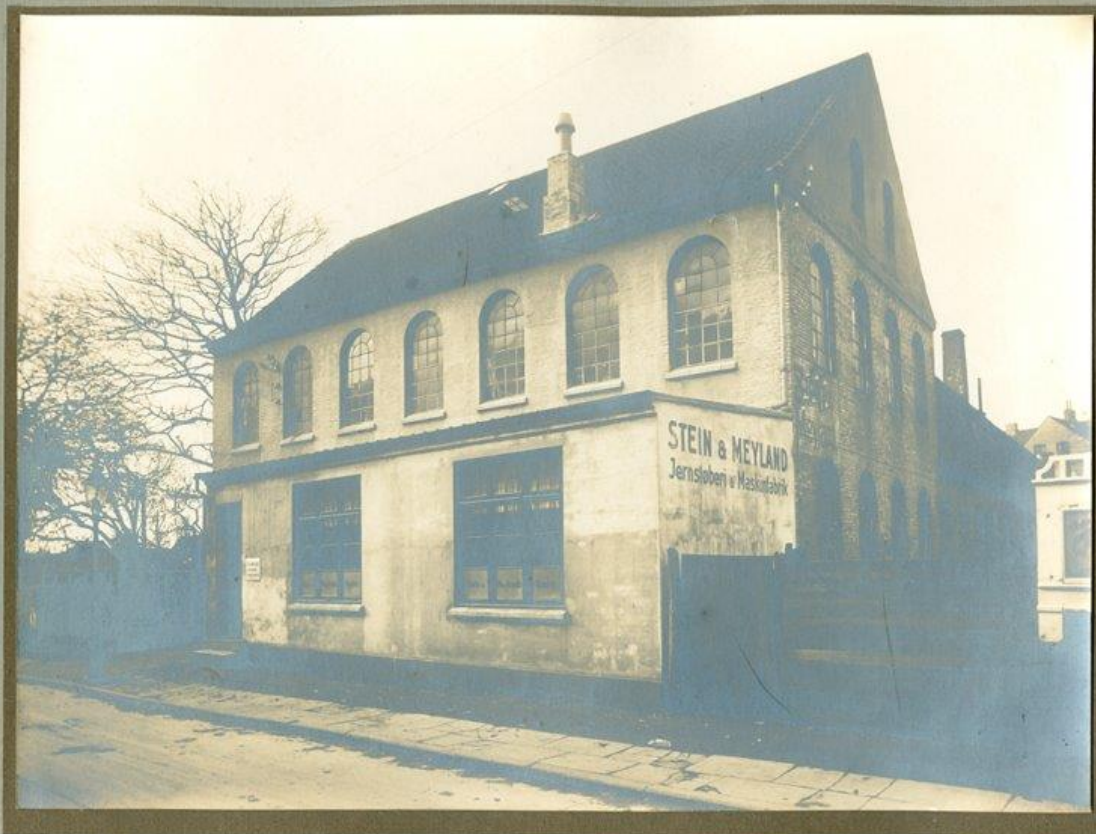

Stein og Meyland

Sønderborgs ældste produktionsvirksomhed

Stein og Meyland, byens ældste produktionsvirksomhed.

Oprettet i 1857 og lå dengang i Løngang 21-23, bag Perlegade 56, som Stein og Meyland byggede.

Det var jernstøber Meyland og købmand Stein, som vovede at oprette et jernstøberi ved navn Stein og Meyland.

Stein havde købmandsgård i Dupontbygningen, nu Brøggeriet (Rådhusstorvet 6).

I Løngang fremstillede man dele til hestevogne, teglværksmaskiner, jernkakkellovne og komfurer. Senere fremstillede man hydrauliske maskiner, transformatorer og kloakriste.

Efter initiativtagernes død overtog ingeniørerne Almer og Hasselmann firmaet. Hasselmann faldt i 1. verdenskrig.

Senere overtog ingeniørerne Lund Jensen og P.K. Nielsen firmaet og de udvidede produktionen betydeligt.

Efter 1920 gik firmaet over til at lave materiel til DSB, jernbanebomme, som ellers blev importeret fra Tyskland.

Johannes Jørgensen på budcykel ca. første halvdel af 1930'erne.

Løngang

Ansatte Løngang. Løngang ca. 1935-1939.

Løngang:

Håndformer Lauritz Jensen, som kom i lære i 1946 og oplevede 42 år på virksomheden, fortæller:

"Det var hårdt arbejde, dårligt arbejdsmiljø, hvis man overhovedet kendte det ord dengang. 16 øre i timen" og han oplevede, at det blev indført ved lov, at der skulle være et badeværelse på alle støberier, hvilket forargede direktøren.

Der var ofte ild i paptaget mm. Mange blev kulilteforgiftet og gik blot udenfor, når de var ved at besvime. En døde og andre gik hjem, hvilket blev kaldt arbejdsvægring.

En værkfører, Peter Kock kunne fejre sit 50-års jubilæum i 1975.

Han uddannede ca. 250 unge til klejnsmede.

Ansatte Løngang, blandt andre Bengt Grenaa Petersen yderst til venstre. Før 1940, da rejste BGP til Finland.

Ansatte med diverse produkter.

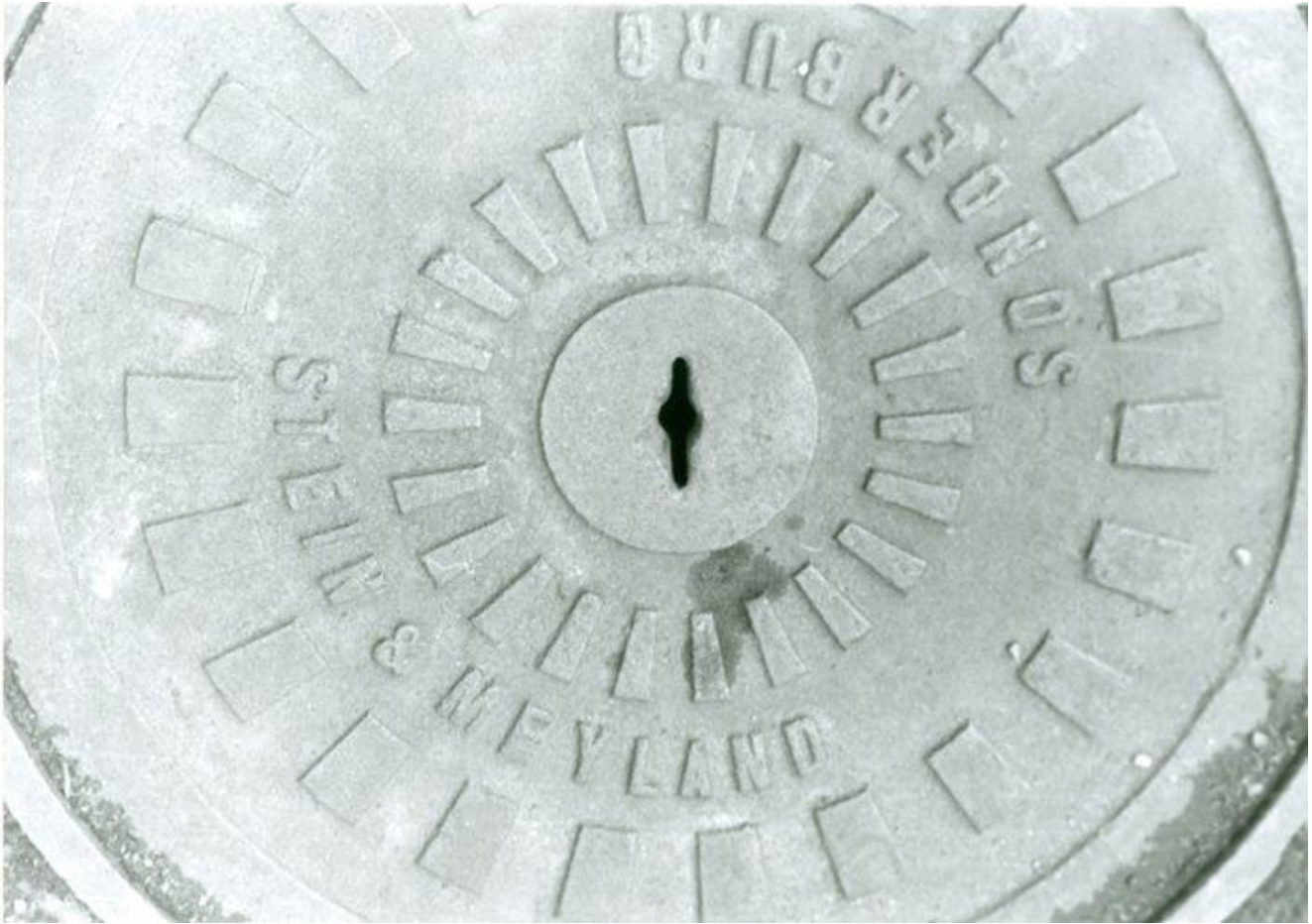

Stein & Meyland.

Reproduktion efter samling Johs.
Jørgensen, Nyvang 5, 1931-1935.

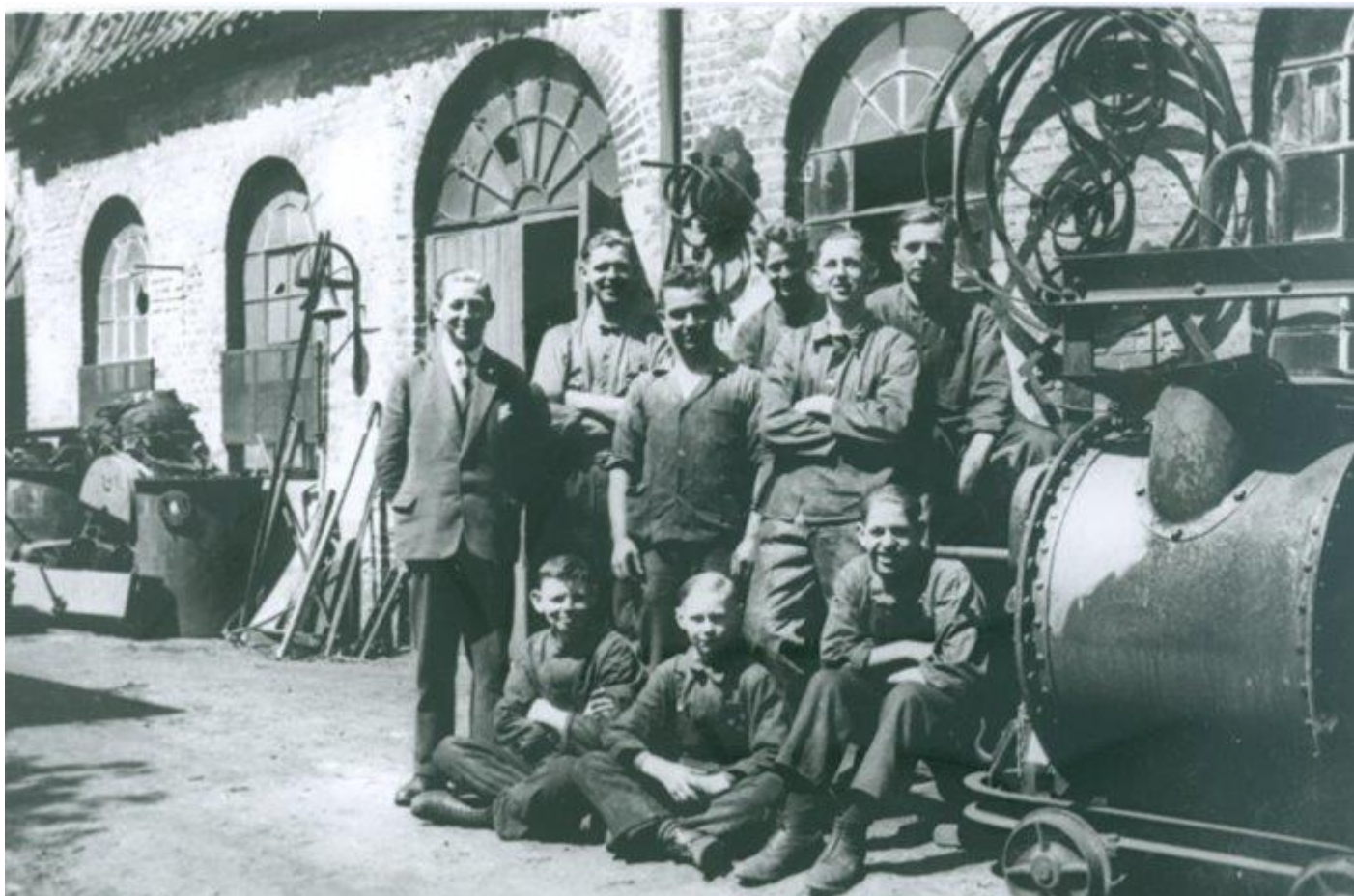
Løngang ca. første halvdel af 1930'erne.

Kloakdæksel.

Ansatte.

Ansatte.

Der bukses plader.

Første halvdel af 1930'erne.

Ansatte i Løngang.

Igen blandt andre Bengt Grenaa Petersen som ny lærling nr. 4 fra venstre. Bengt Grenaa Petersen er født i 1918, så billedet er fra 1933-35.

Ansatte.

Ansatte.

Personale. Nr. 2 fra venstre i anden række Jens Freudendahl, se side 12.

?? med høj hat.

Jens Freudendahl:

Jens Aksel Freudendahl var en dansk ingeniør, fabrikant, erhvervsmand og vicekonsul.

Han grundlagde i 1951 JF-Fabriken i Sønderborg, der fremstillede landbrugsmaskiner.

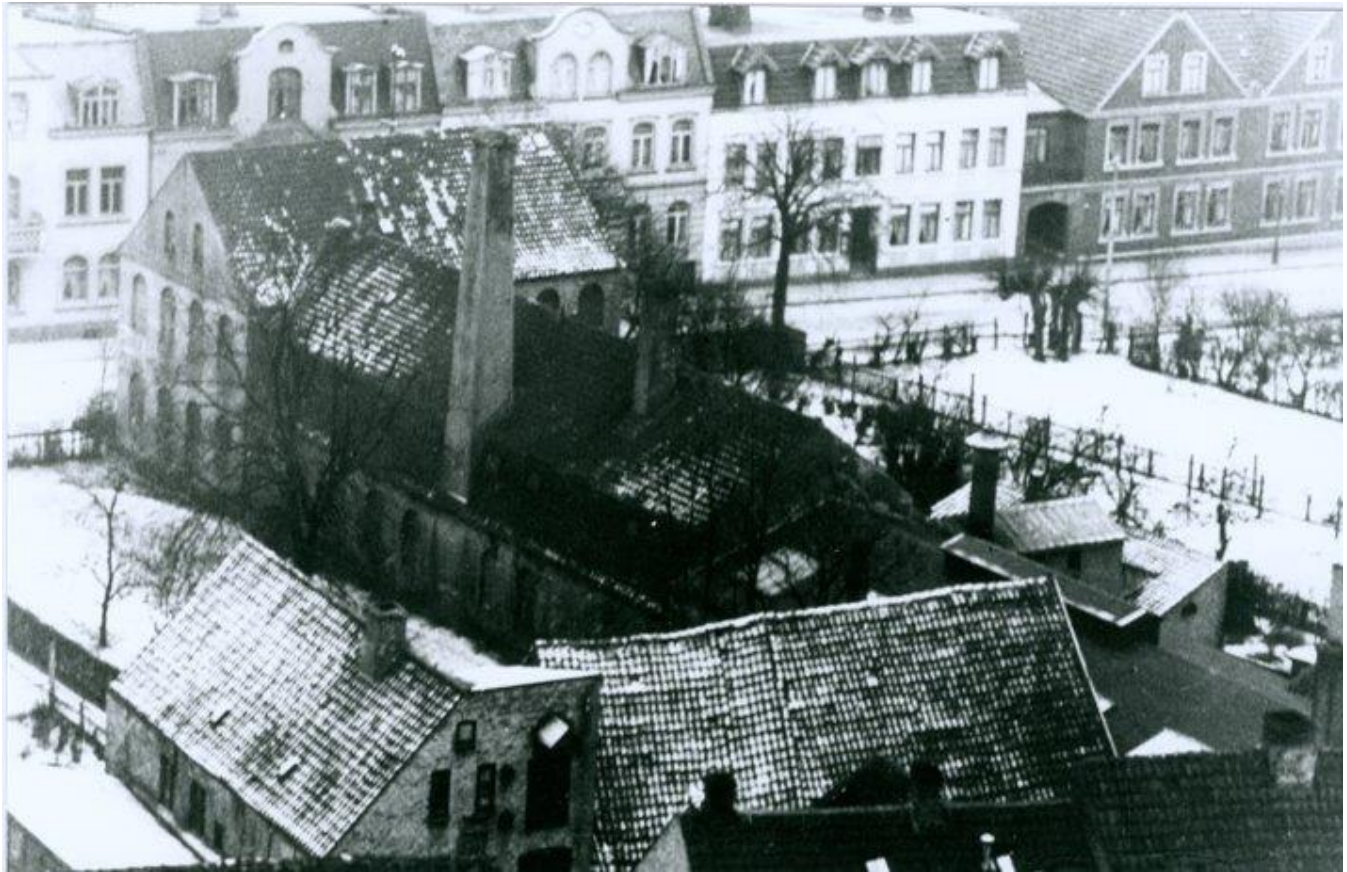
Født: 6. december 1919.

Død: 14. april 2006.

Løngang.

Støj og sod tvang virksomheden væk, da der blev bygget boliger i området, blandt andet gik det ud over vasketøjet i området.

Løngang

Løngang under nedrivning.

Fabrikken flytter til Bülowsvej 9 i 1946/47, men 1954 bliver også nævnt.

I 1966 overtog Poul Bendtsen firmaet, som fandt et blivende sted på Bülowsvej.

Bülowsvej.

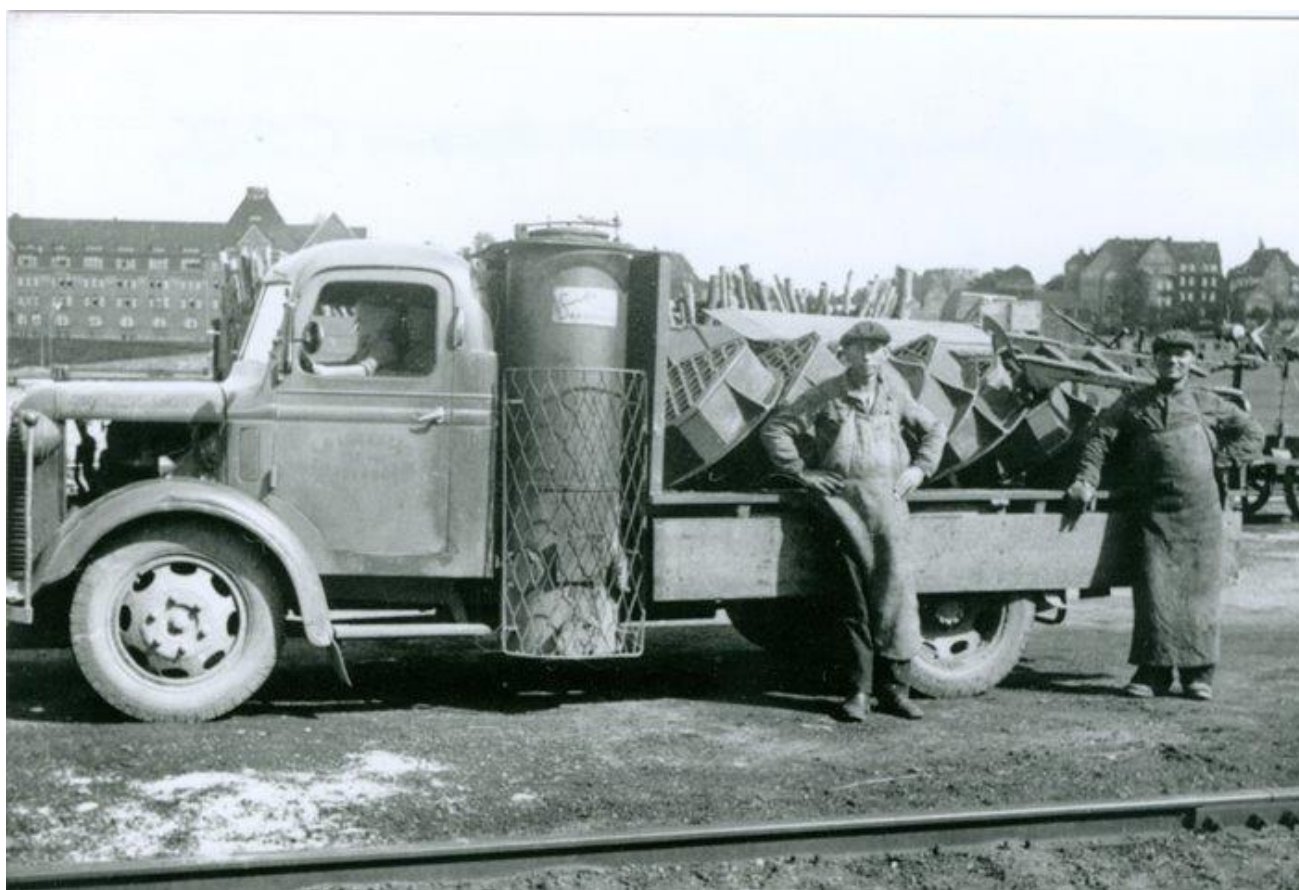
Jacob Bendtsen købte firmaet af sin far i 1995.

Direktør Bjarne Krag blev adm. direktør.

Læsning af godsvogn på DSB's Godsbane ca. 1939/40.

Vognmand Lorenzen med brøndkarme fra Stein og Meyland på Sønderborg Gods ca. 1941/42.

Jernstøberiet lukkede ved årsskiftet 1988/89 og Sønderborg Slot fulgte og dokumenterede den sidste støbning dag for dag.

Hans Helmer Kristensen har skrevet artikler herom.

1990 var der en særudstilling på slottet vedrørende årets gaver og nyerhvervelser, også et udvalg af værktøj og redskaber og et stort antal fotos.

Billeder, side 16-19:

Bülowsvej, nyere billeder efter fabrikken lukkede.

1988 blev støberifunktionen nedlagt blandt andet på grund af problemer med naboerne i boligområdet.

Blev solgt til et lokalt firma, Martin Gram Maskinfabrik i 2006, da var firmaet kriseram.

27 medarbejdere fulgte med salget.

